

Bezruči zvou na premiéru komedie Zkročení zlé ženy

Herci ostravského Divadla Petra Bezruče zvou na dnešní premiéru komedie Zkročení zlé ženy. V hlavní roli Kateřiny publikum uvidí - Tomáše Dastlíka. Ostatně i za časů Shakespeara hráli ženské postavy muži.

Zkročení zlé ženy jako šovinistická fraška. Podle tvůrčího týmu ostravského Divadla Petra Bezruče je to jediný možný způsob jak na začátku 21. století inscenovat komedii Williama Shakespeara.

„Vstupujeme na tenký led, protože hru inscenujeme pouze v mužském obsazení. V okamžiku, kdy part Kateřiny hraje žena, tak to, co je vlastně divné, v našem případě by mohlo být bráno jako humorná nadsázka,“ komentuje nekonvenční obsazení režisér Zdeněk Dušek.

Když poslední dobou sledujeme, jak se inscenuje Shakespeare, zdá se, že všichni říkají pan Hilek je úžasný, krásný a intelektuální, a dělají ten Joskův překlad.

„Hilekého překlad je příliš *záumný*, nicméně vždycky jsme přihlíželi i k té druhé verzi. A je tam i jedno čtyřverší, které je Hilekého a nikoliv Joska. Takže ideální dramaturgický stav je kompilace více překladů,“ říká dramaturgyně Marta Ljubková.

V hlavních rolích se publiku představí Dušan Urban v roli Petrucia a Tomáš Dastlík jako Kateřina. Premiéra začíná dnes v 19:00.

Ostrava.rozhlas.cz / 11. 5. 2012

Zkrocení zlé ženy v Ostravě – recenze

V ostravském Divadle Petra Bezruče krotí zlou ženu, a to podle osvědčeného receptu Williama Shakespeara. Kdo ovšem čeká komedii, kterou viděl už mnohokrát, bude překvapen. Ostravští herci si tentokrát vystačili bez ženských kolegyní.

Shakespeareovo Zkrocení zlé ženy v překladu Jiřího Joska režíruje v ostravském Divadle Petra Bezruče Zdeněk Dušek. V jeho pojetí je komedie o proměně zlé ženy v hodnou a svého muže milující bytost spíše kostýmní taškařicí, než veselým i hlubším zamyšlením nad rolí ženy ve společnosti. I když téma a výklad této hry jsou již po několik staletí diskutovány po každém novém provedení, Duškova ostravská inscenace do této rozpravy nijak zásadně nepřispívá. Jen konstatuje, jak by asi muži své ženy rádi viděli – jako poslušné a podřízené bytosti. Že by se však ženy měly podřizovat mužům, to neříká ani samotný Shakespeare.

Režisér inscenuje hru v kompletně mužském obsazení. To samo o sobě není nic nového.

Řešení scénického prostoru v podobě mola, po jehož delších stranách sedí proti sobě dvě skupiny diváků, je svým způsobem objevené, a dobře akcentuje hereckou práci. Molo má na jedné podélné straně zábradlí, a na obou koncích ústí do prostoru připomínajícího vstup do cirkusového šapitó. Za rudými závěsy jsou tu občas k vidění zrcadlové dveře.

Výborná je historizující hudba Daniela Fikejze, spojující v sobě prvky renesanční i současné cirkusové kapely.

Tím hlavním, skrze co představení komunikuje s diváky, jsou vedle herectví kostýmy. Z velké části vycházejí z charakteru postav a z textu: Michal Sedláček, který hraje mladší, „hodnou“ dceru Bianku, má na sobě blond paruku a bílé dívčí šaty s kratší nabíranou sukénkou nad kolena, Tomáš Dastlík je coby „zlá“ Kateřina oblečen do dlouhé rudé róby, a na hlavě má paruku s dlouhými černými splývavými vlasy. Poté, co se zkrocená Kateřina „polepší“, je oblečena do růžových nevkusných šatiček připomínajících oblečení panenských děvčátek.

Petrucio (Dušan Urban) přichází v mysliveckém oděvu, ovšem na svatbu s Kateřinou přijede v kostýmu a masce ďábla, celý včetně tváře v červeném vybarvení, připomínajícím reklamu na pánské sexuální podpůrné prostředky. Zvláště tato kostýmní proměna prozrazuje jistou prvoplánovost i podbízivost inscenace, do které zapadá i kovbojský kostým Hortensia (Přemysl Bureš).

V jednotlivých hereckých výkonech jsou značné rozdíly: vedle vrcholných kreací jsou tu i příklady přehraných rolí (např. Gremio v podání Michala Webera), či podehraných (starý pán z Mantovy v podání Romana Widenky).

Vynikající výkon odvádí Tomáš Dastlík v roli Kateřiny. Hercův přirozený mužný hlasový projev tu skvěle kontrastuje s ženskými pohyby těla, s gestem i mimikou. Skvělá práce paží a rukou, propracovaná chůze, a vše je podřízeno charakteru postavy a jejím náladám. Dastlíkova Kateřina, to je jeden z vrcholů jeho dosavadního působení na jevišti Divadla Petra Bezruče.

Zdárně mu v tom všem, co bylo zmíněno, sekunduje i Michal Sedláček v roli Bianky. Ten se ovšem občas dostává až na hranici karikování postavy. Za zmínku stojí i výkon Jana Vápeníka v roli Trania.

Je otázkou, zdali bylo obsazení a režijní vedení Dušana Urbana jako Petrucia záměrně vedeno tak, aby Dastlíková Kateřina měla v každém okamžiku nad svým „krotitelem“ navrch. Pokud ano, záměr byl naplněn.

I přes toto naplnění však zůstává nezodpovězena otázka, o čem se Zkrocení zlé ženy u ostravských „Bezručů“ hraje: pokud jde jen o zábavu, dosáhli inscenátoři svého, ale potenciál hry pak i vzhledem k hloubce původního textu, i k současnosti a postavení žen ve společnosti zůstává nevyužit.

Ladislav Vrchovský / vltava.rozhlas.cz / 22. 5. 2012

Ostravské Zkročení zlé ženy bude ryze mužskou záležitostí

Poslední premiérou Sezony na cestě ostravského Divadla Petra Bezruče bude v pátek inscenace Zkročení zlé ženy v režii Zdeňka Duška. Stejně jako za dob autora hry Williama Shakespeara budou i nyní ženské party hrát muži, řekl dnes novinářům Dušek.

Podle Duška měly ženy v Shakespearově době zcela jiné postavení než dnes, a nyní tak inscenace není považována za úplně společensky korektní. *"V pátém dějství se objevuje monolog Kateřiny, která tam velmi oddaným způsobem hovoří o vztahu ke svému muži. Mluví o něm jako svém pánovi a vládci, což ne všechny ženy jsou dnes ochotny takhle veřejně a nahlas demonstrovat. Takže z tohoto důvodu jsme se pokusili udělat mužské obsazení a hrajeme ten závěrečný monolog naplno,"* vysvětlil Dušek.

Dodal, že při obsazování hry se tak musel vyrovnat i s nedostatkem herců, protože v divadle působí pouze osm profesionálních herců a bylo jich potřeba obsadit 14. Režisér tak nakonec do hry zapojil i technické pracovníky divadla.

"Našli jsme s divadlem řešení, které se nakonec ukazuje, že je pro zdar věci. Technici jsou většinou nemluвовé, takové zvláštní bytosti, které žijí tady ve sklepech a na tom jevišti oni úplně září. Myslím si, že to byl dobrý tah a jsem sám zvědav, co s nimi udělají diváci," uvedl režisér.

Dušek připomněl, že hra je často vnímána jako kročení ženy. *"Ono je to ale kročení zlé ženy. Nejde o kročení žen všeobecně, ale o zkročení zlé ženy, která si to zaslouží,"* míní Dušek.

V roli Petruccia se divákům představí Dušan Urban, o němž režisér věděl už předem, že by ho do této role rád obsadil. *"Je to chlap a fakt je dobrý. No a do Kateřiny jsem chtěl obsadit někoho, kdo ji neodbude, kdo jí nebude opovrhovat a nebude ji karikovat a kdo se bude snažit tu ženu prozkoumat a s určitou důstojností naplnit, tak jsem zvolil Tomáše Dastlíka. Myslím, že jsem neudělal chybu,"* doplnil Dušek. Premiéra se v divadle hraje od 19:00.

Martina Helánová / divadlo.cz / 9. 5. 2012

Jak se léčí ženy laskavostí

Když William Shakespeare psal svou první komedii Zkrocení zlé ženy, nemohl tušit, že bude patřit k jeho dílům nejoblíbenějším. Dramaticky vděčné téma vztahů mezi muži a ženami, jejich rozdílných představ a soupeření pojal autor jako divadelní frašku plnou bláznivých zvrátů. Inscenace režírovaná Zdeňkem Duškem v Divadle Petra Bezruče je navíc dráždivě okořeněna tím, že vůbec poprvé u nás ženské role hrají muži. Její premiéru provedenou 11. května 2012 bychom proto měli zaznamenat jako mimořádnou událost.

Pár slovy připomeňme děj. Točí se kolem domu padovského měšťana Minoly, jehož starší dcera Kateřina svou vzdorovitostí odrazuje možné nápadníky, zatímco o mladší Bianku je velký zájem. Usiluje o ni postarší Gremio i mužný Hortensio a též student Lucenzio, který přicestoval z Pisy. Minola odmítá provdat Bianku dřív než Kateřinu, a tak, aby pronikli do jeho domu, se Hortensio převleče za učitele hudby a Lucenzio za učitele jazyků. Ke štěstí nápadníků do města přichází veronský šlechtic Petruccio, který je ochoten si Kateřinu vzít kvůli věnu. Překoná dívčin tuhý odpor, udělá ostudu na svatbě a odvede ji na své panství. Zdánlivou laskavostí jí vše odepře a tak se mu nakonec podaří ji zkrotit. Po návratu do Padovy se setkají s Lucenziem, který se oženil s Biankou, a s Hortensiem, který si vzal bohatou vdovu. Muži se vsadí o to, kdo má nejposlušnější ženu, a kupodivu vyhraje Petruccio. V závěrečném monologu Kateřina zdůvodňuje, proč má být žena poddajná...

Shakespearův génius dovedl přetavit drsnou lidovou baladu o krocení zlé ženy s motivy italské romantické komedie omylů a intrik do divácky efektní dramatické frašky, která má romantické i ironické ladění. Inscenační pojetí hry o zkrocení vzpurné (jak by zněl přesný překlad) ženy se ovšem v průběhu času proměňovalo. V dnešní době rovnoprávných vztahů mužů a žen by se hra, vyúsťující v bezvýhradné poddání se ženy muži, mohla zdát nepatřičná a neaktuální. Zdeněk Dušek, jehož oblíbeným žánrem je komedie (nedávno o tom v DPB přesvědčil režii Molièrova Lakomce), sáhl proto k neobvyklému obsazení a provedení. (Není to ale tak nesmyslné, jak se zdá, protože v alžbětinské době ženské role hráli mladí muži).

Při vstupu do hlediště rozděleného na dvě protilehlé části diváka upoutá navýšená scéna uprostřed, připomínající boxerský ring. Po bocích jeviště jsou červené zatahovací závěsy, jimiž postavy procházejí (někdy také z hlediště), z jedné strany je ohrazení bradlem. Když na scénu vtrhnou rozjásaní a zpívající herci, naladí diváka na rozvernou podívanou. Barvitě kostýmy jsou posbírané z různých epoch a prostředí, kabaretu i pohádky. Hereckému projevu to prospívá, přehnaná mimika, gesta, přestrojení i akce spolehlivě nacházejí odezvu u publika. Na scéně dochází k slovním i násilným potyčkám, u hrazení se cvičí balet i přetahuje, žehlička pálí a její šňůra slouží ke svázání té druhé, Kateřinu odnáší pověstný čert.

Kdo má rád bezručovské herce, ten si živě představí Tomáše Dastlíka coby Kateřinu, jak se vzpíná v ženských šatech a tvrdě sráží Dušana Urbana v roli nápadníka Petruccia, oděného jednou jako myslivce a pak jako čerta se vším všudy. Naopak Bianka Michala Sedláčka dovede kroucením a fňukáním snadno zkrotit Lukáše Melníka coby zamilovaného Lucenzia. Jan

Vápeník a Ondřej Brett jsou sluhové kontrastních figur i charakterů: kulaťoučký optimista Tranio a vytáhlý bolestín Grumio. Odlišeni jsou i oba nápadníci, chlapácký Přemysl Bureš s kovbojským kloboukem jako Hortensio a neherec Michal Weber s beranicí a rezavým vousem jako postarší pedant Gremio. Když vyjde na scénu charismatický Norbert Lichý jako Minola, upne na sebe zvýšenou pozornost i nepatrným gestem a nuancí hlasu, s nimiž ovládá každou situaci. A protože divadlo disponuje jen osmi herci, muselo vypomoci i pět technických zaměstnanců. Je třeba ocenit, že jejich výkony s profesionály dobře ladí.

Inscenace Zkrocení zlé ženy je radostnou exhibicí hereckých individualit a přesné souhry rozšířeného souboru. Bujná taškařice si získá a pobaví každého diváka bez výjimky. (A to zkrocení vzpurnice může navíc potěšit skrývané mužské představy a touhy, jak to v komentáři naznačil sám režisér.)

Milan Líčka / Ostrava Blog / 14. května 2012
